

Schoolondersteuningsprofiel

School: o.b.s. De Wijde Veert / o.b.s. Barnewiel

Adres: Platte Ven 44 1723 AP Noord-Scharwoude
Lourens Bogtmanstraat & 1724 SV Oudkarspel

Website: www.dewijdeveert.nl / www.barnewiel.nl

Werkgebied: Langedijk

Samenwerkingsverband: Passend primair onderwijs Noord-Kennemerland

Website: www.ppo-nk.nl

Inhoud

1. Inleiding schoolondersteuningsprofiel

1.1 Toelichting

2. Algemeen

2.1 Wat is passend onderwijs?

2.2 Samenwerking binnen Passend primair onderwijs Noord-Kennemerland

2.3 Ouders en kind

3. Onderwijsondersteuning

3.1 Visie op onderwijsondersteuning en de ambitie

3.2 Onze uitgangssituatie

3.2.1 Leerlingen

3.2.2 Opvoedsituatie thuis

3.2.3 Sociaal netwerk

3.3 Inrichting onderwijsondersteuning

4. Ons schoolondersteuningsprofiel

5. Extra ondersteuning: ondersteuningsniveaus en werkwijze

5.1 Ondersteuningsniveaus

5.2 Werkwijze

6. Grenzen aan de ondersteuning van onze school

Bijlagen (onderstaande is op school/digitaal in te zien)

- TOPdossier, Handleiding TOPdossier, Stappen en procedures
- Toetskalender
- Afspraken bij de toetskalender
- Protocol verlengen en versnellen
- Verzuimbeleid
- Klachtenprotocol
- Pestprotocol
- Protocol voor medische handelingen
- Meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling
- Protocol PO-VO
- Protocol leerlingdossier en privacy
- Dyslexieprotocol
- Protocol ernstige wiskunde- en rekenproblemen en dyscalculie (ERWD)

1. Inleiding schoolondersteuningsprofiel

Wat is een schoolondersteuningsprofiel?

In het schoolondersteuningsprofiel leggen we ten minste eenmaal per 4 jaar vast welke ondersteuning onze school kan bieden aan leerlingen die dat nodig hebben. Ook staat hierin welke ambities onze school heeft voor de toekomst. We nemen ons profiel ieder jaar opnieuw door en passen het dan aan op kleine onderdelen.

Leerkrachten, schoolleiding en bestuur stellen samen het profiel op. Leerkrachten en ouders hebben adviesrecht via de medezeggenschapsraad.

Waarom een schoolondersteuningsprofiel?

Elke school is wettelijk verplicht om een schoolondersteuningsprofiel te hebben. Met dit profiel laat onze school zien welke extra ondersteuning we uw kind kunnen bieden. Daardoor weet u waar u aan toe bent, als het gaat om de mogelijkheden van onze school.

Op basis van het profiel bekijken we welke expertise we nog moeten ontwikkelen en wat dat betekent voor de (scholing en toerusting van) onze leerkrachten.

Het schoolondersteuningsprofiel is belangrijk voor:

- Ouders. Het biedt u informatie – wat kunt u verwachten van de school?
- De school. We zetten de beleidslijn uit – wat is onze ambitie?
- De inspectie. We leggen verantwoording af.
- Collega-scholen in ons werkgebied. We stemmen met elkaar af.
- Het samenwerkingsverband. Er ontstaat overzicht over het geheel – bieden de scholen samen een dekkend netwerk?

Relatie met het ondersteuningsplan van Passend primair onderwijs Noord-Kennemerland

Het samenwerkingsverband legt alle profielen bij elkaar om te beoordelen of het daarmee een dekkend aanbod kan realiseren. Doel is immers dat alle leerlingen passend onderwijs krijgen. Op basis van de schoolprofielen stelt het samenwerkingsverband de basisondersteuning vast. Dit is de ondersteuning die alle scholen kunnen bieden. Het gaat dan bijvoorbeeld om ondersteuning voor meer- en minderbegaafde leerlingen en om het omgaan met gedragsproblemen.

Ons schoolondersteuningsprofiel vloeit voort uit het ondersteuningsplan van Passend primair onderwijs Noord-Kennemerland. Dat is een wettelijk verplicht beleidsdocument waarin het samenwerkingsverband beschrijft waar het voor staat en hoe het dat organiseert. Het complete ondersteuningsplan is te vinden op de website: www.ppo-nk.nl.

Relatie met schoolontwikkelplan-schoolgids

Het schoolondersteuningsprofiel hangt bij ons op beide scholen samen met het schoolplan. Het profiel is een bijlage bij het schoolplan.

1.1 Toelichting

In het schoolondersteuningsprofiel wordt gevraagd om de populatie te beschrijven aan de hand van een aantal criteria. Een deel van deze criteria is scherp af te grenzen in de zin van 'wel of niet'. Een ander deel is echter niet onderscheidend (opvoedingsoriëntatie, leefstijl). Onderwijsbehoefte dient bijvoorbeeld per vak gedifferentieerd te worden of zelfs per onderdeel van het vak en bovendien is er ook nog een onderscheiding per groep(je) of per leerling. Om deze reden kunnen er bij een paar onderdelen geen exacte percentages genoemd worden.

Deze methodiek, om scholen, in obligate gemeenschappen, de eigen onderwijsondersteuning te laten omschrijven, draagt een groot risico van window-dressing in zich.

Om te voorkomen dat de uitwisseling over de kwaliteit van het onderwijs, een kat en muis spel wordt, t.a.v. het achterhalen van 'de waarheid', 'de exactiecijfers' stellen we voor een gesprek te voeren op basis van een sterkte-zwakke analyse van het door ons geleverde onderwijs.

2. Algemeen

2.1 Wat is passend onderwijs?

Op 1 augustus 2014 trad de wetwijziging passend onderwijs in werking (en daarmee een ander stelsel voor extra onderwijsondersteuning). Passend onderwijs heeft tot doel om zo goed mogelijk onderwijs te bieden aan ieder kind, ongeacht de extra onderwijs- en ondersteuningsbehoefte.

Passend onderwijs berust op drie pijlers:

- Schoolbesturen/scholen hebben de taak (zorgplicht) om leerlingen een zo goed mogelijke plaats in het onderwijs te bieden.
- Iedere school is verplicht om een ondersteuningsprofiel op te stellen. Op deze wijze is duidelijk welke extra ondersteuning een school kan bieden.
- Scholen, reguliere basisscholen, speciale basisscholen en scholen voor speciaal onderwijs cluster 3 en 4 werken samen in regionale samenwerkingsverbanden passend onderwijs. Voor onze regio is dat Passend primair onderwijs Noord-Kennemerland (www.ppo-nk.nl). Het samenwerkingsverband heeft een ondersteuningsplan opgesteld en is (mede)verantwoordelijk voor een dekkende ondersteuningsstructuur, het toewijzen van de extra ondersteuning en de toelaatbaarheid tot scholen voor speciaal basisonderwijs en speciaal onderwijs cluster 3 en 4.

2.2 Samenwerking binnen Passend primair onderwijs Noord-Kennemerland

Alle basisscholen en scholen voor speciaal (basis)onderwijs in Noord-Kennemerland werken samen in 8 werkgebieden. Samen met de 14 betrokken schoolbesturen en gemeenten zorgen we voor een dekkend onderwijs-zorgaanbod. Belangrijke partners in ieder werkgebied zijn jeugdhulp en de leerplichtambtenaren van de gemeenten. We zijn met elkaar verbonden, zodat we optimaal aansluiten op uw kind.

Soms blijkt al tijdens de aanmelding dat uw kind méér nodig heeft dan de school in eerste instantie kan bieden. Soms wordt dat pas in de midden- of bovenbouw duidelijk.

Heeft uw kind extra onderwijsbehoeften? Dan schakelen wij de consulent passend onderwijs van ons werkgebied in. Samen met u gaan we op zoek naar de beste oplossing voor uw kind. Daarbij hanteren we een duidelijk omschreven werkwijze, waarover u meer kunt lezen in hoofdstuk 5. Zo zorgen we ervoor dat alle stappen in de juiste volgorde worden gezet.

2.3 Ouders en kind

Ouders zijn in ons samenwerkingsverband educatieve partners. U bent altijd betrokken bij het bepalen van het passende onderwijs – zie ook hoofdstuk 5 – u neemt deel aan het multidisciplinair overleg (MDO) met de leerkracht, intern begeleider en de consulent passend onderwijs van het samenwerkingsverband. Ouders zijn partners in de besluitvorming en geven toestemming voor de uitvoering de gemaakte afspraken. Tijdens het MDO maken we stapsgewijs een passend plan en leggen we afspraken vast. Het TOPdossier, een webbased programma, helpt ons hierbij.

3. Onderwijsondersteuning

3.1 Visie op onderwijsondersteuning en de ambitie

Vormgeving van een dekkend aanbod van onderwijs en onderwijsondersteuning, zoals bedoeld in de wetgeving passend onderwijs.

Een onderwijsaanbod dat recht doet aan de onderwijsbehoefte van elk kind, binnen de mogelijkheden van onze school.

De leerlingen moeten worden uitgedaagd zichzelf te ontwikkelen om zo goed en gelukkig mogelijk te kunnen functioneren, nu en in de toekomst.

Hierbij richten we ons op de kerntaken van het onderwijs. Onze ambitie is de kwaliteit van ons onderwijs zo hoog te houden, dat de leerlingen zich in balans voelen en we, binnen de mogelijkheden van het kind, hoge opbrengsten realiseren.

Executieve-, sociale-, media-, motorische-, creatieve-, muzikale-, en

ontspanningsvaardigheden zijn belangrijk om tot een brede ontwikkeling te komen.

Daar waar een leerkracht in staat is vanuit werkelijke verbinding met de leerlingen te werken ontstaat goed onderwijs.

Kennis + verbinding + passie + organisatie + vertrouwen = goed onderwijs.

3.2 Onze uitgangssituatie

Door onze eigen uitgangssituatie in beeld te brengen, kunnen we als school beter aansluiten bij de onderwijsbehoeften van onze kinderen en hun ouders. Deze nemen we ook mee in onze ambities, schoolplan en professionalisering.

Het leren en de ontwikkeling van kinderen wordt beïnvloed door een heel scala aan factoren. Wij hebben daar niet altijd invloed op, maar kunnen er wel zo veel mogelijk rekening mee houden in het belang van de kinderen.

Factoren die van invloed zijn op het leren en de ontwikkeling van kinderen:

- Maatschappelijke ontwikkelingen
- Factoren leerlingen
- Factoren thuissituatie
- Factoren sociale netwerk

Maatschappelijke ontwikkelingen

Scholen – en vooral passend onderwijs – hebben een maatschappelijke opdracht. We dragen zorg voor een optimale omgeving, waarin alle kinderen zich kunnen ontwikkelen en hun talenten leren benutten om als volwaardig mens te leven. We bereiden leerlingen voor op de toekomst, zodat zij als volgende generatie de verantwoordelijkheid kunnen nemen voor zichzelf, mens en milieu.

In onze maatschappij zien we de volgende tendensen:

- Het aantal kinderen met uiteenlopende onderwijsbehoeften neemt toe. Met passend onderwijs als basis worden deze kinderen op de school in de buurt aangemeld. Om zo goed mogelijk aan te sluiten op de belangrijkste

onderwijsbehoeften, werken we volgens de handelingsgericht methodiek¹. We kijken vooral preventief naar wat de leerling nodig heeft. De toenemende verschillen tussen kinderen vragen van scholen maatwerk.

- Sociale verkeer is veranderd door sociale media. Kinderen groeien op met dagelijks gebruik van computer, smartphone en tablet. De digitalisering van de samenleving maakt veilige digitale communicatievaardigheden voor kinderen steeds belangrijker. Deze ontwikkeling heeft ook gevolgen voor het leren en het opdoen van kennis. Vaardigheden als samen delen, samen leren en samen creëren, kritisch denken, problemen oplossen zijn belangrijker en complexer geworden.
- De ouderpopulatie is divers. Er zijn meer verschillende manieren van opvoeden. Opvoedingsoriëntaties worden beïnvloed door herkomst, geloof, sociale status en opleiding. Ouders vormen voor kinderen de context waarin ze opgevoed worden. Partnerschap tussen ouders en school is dan ook belangrijk om elkaars opvoedingsoriëntatie te begrijpen én af te stemmen in het belang van het kind.

Analyse schoolpopulatie bevat 3 onderdelen:

- Factoren leerlingen
- Factoren opvoedsituatie leerlingen
- Factoren sociale netwerk van de leerlingen

Van ieder ontwikkelingsgebied (3) wordt bij benadering een opsomming gegeven van de ontwikkelingen die van invloed kunnen zijn op de ondersteuning binnen school.

We zien dat op onze scholen de populatie een afspiegeling van de maatschappij lijkt te zijn. We zien een vertegenwoordiging van verschillende sociale klassen, opleidings- en inkomensniveaus, opvoedingsstijlen, relaties en onderwijsbehoeften. Dit alles vraagt maatwerk.

3.2.1 Leerlingen

Om het onderwijsproces zo goed mogelijk af te kunnen stemmen op de totale populatie, brengen wij de algemene kenmerken van de leerlingen hierbij in beeld. Het gaat daarin om de volgende kenmerken:

- Leerstijlen en motivatie
  - Denkers of doeners? Actieve of passieve leerhouding?
  - Uitstroom, leerlingen met extra ondersteuning, verwijzingen.
- Taalsituatie
  - Moedertaal, NT2, VVE.
- De 10 clusters in onderwijsbehoeften
  - Aantal leerlingen met begeleiding

---

¹ Handelingsgericht werken, HGW, is cyclisch oplossingsgericht en kent 4 fasen: waarnemen-begrijpen-plannen-realiseren. Bron N. Pameijer <http://wij-leren.nl/hgw-pameijer.php>

Leerstijl en motivatie van de leerlingen:

Betrokkenheid, schoolbeleving, schoolklimaat.

Het afgelopen schooljaar zijn er in totaal:

BW:1 WV:0 leerlingen verwezen naar het Speciaal Basisonderwijs (SBO)

BW:0 WV:1 leerling verwezen naar het Speciaal Onderwijs (SO)

Hebben BW:7 WV:3 leerlingen extra ondersteuning gekregen in school.

Afgelopen 3 jaar zijn er in totaal:

BW:3 WV:2 leerlingen verwezen naar het Speciaal Basisonderwijs (SBO)

Op BW: 0 en WV: 2 leerlingen verwezen naar het Speciaal Onderwijs (SO)

Hebben BW: 12 WV: 14 leerlingen extra ondersteuning gekregen in school.

BW: heeft 2 groepsarrangementen gehad.

Deelname aan het onderwijs:

Uitgaande van schooljaar 2017-2018		Aantal
Schoolloopbaan/doubleren	verlengingen	BW:4 WV:9
	onderbouw	BW:0 WV:0
	middenbouw	BW:0 WV:0
	bovenbouw	BW+WV=0
Ziekteverzuim	Onderbouw/ middenbouw/ bovenbouw	Parnassys geeft geen totaal overzicht van deze cijfers, dit wordt teruggekoppeld aan Parnassys.
Thuiszitters	onderbouw	0
	middenbouw	0
	bovenbouw	0
Schorsing	onderbouw	0
	middenbouw	0
	bovenbouw	0

Uitstroom afgelopen schooljaar:

	Aantal/%
vwo	Bw:25% WV:23% / 8,6%
Havo/vwo	BW:25% WV:21%
Vmbo-(g)t/havo	BW:25% WV: 18%
vmbo kb/gl-tl	BW:25% WV:23%

Vmbo bb/kb	BW: 0% WV: 14%
Pro/bb	BW: 0% WV: 0%
praktijkonderwijs	BW: 0% WV: 0%

Na 3 jaar voortgezet onderwijs:

vwo	BW:6,7% WV:Gegevens niet beschikbaar
havo	BW:20% WV: Gegevens niet beschikbaar
vmbo (g)t	BW:46,7% WV: Gegevens niet beschikbaar
vmbo-k	BW:20% WV: Gegevens niet beschikbaar
vmbo-b	BW:6,7% WV: Gegevens niet beschikbaar

Geboden extra ondersteuning afgelopen schooljaar op basis van de verschillende clusters van onderwijsbehoeften. Uitgedrukt in percentage van totaal aantal leerlingen

Onderwijsbehoeften	Aantal / %	Onderwijsbehoeften	Aantal / %
specifieke behoefte aan een leeromgeving die voorspelbaar en gestructureerd is.	BW:<20% WV:<20%	specifieke behoefte aan oplossingsgerichte gedragsinterventietechnieken die de leerling zelfstandig toepast in verschillende situaties.	BW:<15% WV:<10%
specifieke behoefte aan passend leesonderwijs om leeftijdsadequate teksten te lezen en te begrijpen.	BW:<15% WV:<10%	specifieke behoefte aan uitdagend en aangepast onderwijs binnen een eigen leerlijn, omdat de leerling naar	BW:<10% WV:<10%

		verwachting het fundamentele niveau (1F) niet haalt.	
specifieke behoefte aan passend rekenonderwijs om leeftijdsadequate rekenstrategieën toe te passen.	BW:<10% WV:<10%	specifieke behoefte aan een uitdagende, verrijkende, verdiepende en verbrede leeromgeving, die verder gaat dan het bestaande curriculum.	BW:<15% WV:<15%
specifieke behoefte aan een aangepaste, compenserende en toegankelijke omgeving (lichamelijk, audiologisch en/of visueel).	Scholen samen: 3 suiker 2 zindelijk 1 verlamming 1 halfblind	specifieke behoefte aan een taalrijke leeromgeving, waarbij taalvaardigheden worden ontwikkelt in een communicatief ingestelde omgeving waarbij er veel interactie is tussen spreker en ontvanger.	BW:<10% WV:<10%
specifieke behoefte om het leren te ontwikkelen en zichzelf bij te kunnen sturen in het leren (executieve functies).	BW:<50% WV:<50%		

3.2.2 Opvoedsituatie thuis

Op basis van de volgende factoren * analyseren wij de opvoedsituatie van de leerlingen.

		Aantal / %
Gezinssamenstelling (Bron LAS)	Beide ouders Samengesteld gezin Eenoudergezin	BW: >90% WV:>90% BW: <10% WV: <10% BW: <5% WV: <5%
Leefstijl (Bron ggdhollandsnoorden)	1. Goede relatie met ouders, voldoende houvast, oplossingsgericht, veiligheid, bewegen. 2. Regelmatig ruzie, eenzaamheid, onveilig voelen.	*cijfers gemiddelde van beide scholen >90% ontbijt dagelijks <5% voelt zich gepest >50% heeft een smartphone <10% slaapproblemen <20% v.d. ouders ervaart opvoedproblemen

		<p>>80% krijgt sociale steun <10% gedragsproblemen</p> <p>Voor meerdere gegevens verwijzen we naar de site.</p>
Opvoedingsoriëntatie	<p>1. Regels zijn leidend (op een strikte manier orde en regelmaat naleven, meer sturing door de volwassenen, leren luisteren; doen wat de autoriteit zegt)</p> <p>2. Autonomie (meer ruimte voor het dragen van eigen verantwoordelijkheid, kritisch denken, rechtvaardig zijn en omgaan met gevoelens en emoties)</p> <p>3. Oplossingsgerichte oriëntatie (stimuleren van probleemoplossend vermogen, creatief denken)</p> <p>4. Actieve geloofsbelijdenis</p>	<p>*cijfers gemiddelde van beide scholen +/- 10%</p> <p>+/- 70%</p> <p>+/- 20%</p> <p>+/- 15%</p>
Geboorteplaats leerlingen	<p>Nederland</p> <p>Noord-Amerika</p> <p>Zuid-Amerika</p> <p>Azië</p> <p>Afrika</p>	<p>BW: >90%</p> <p>WV: >90%</p> <p>BW: 0%</p> <p>WV: 0%</p> <p>BW: 0%</p> <p>WV: 0%</p> <p>BW: 0%</p> <p>WV: 0%</p> <p>BW: <10%</p> <p>WV: <10%</p>
Geboorteplaats ouders	<p>Nederland</p> <p>Europa</p> <p>Noord-Amerika</p> <p>Zuid-Amerika</p> <p>Azië</p> <p>Afrika</p>	<p>BW: >90%</p> <p>WV: >90%</p> <p>BW: <10%</p> <p>WV: <10%</p> <p>BW: <10%</p> <p>WV: <10%</p> <p>BW: <10%</p> <p>WV: <10%</p> <p>BW: <10%</p> <p>WV: <10%</p> <p>BW: <10%</p> <p>WV: <10%</p>
Hoogste opleidingsniveau	<p>Basisonderwijs</p> <p>voortgezet onderwijs</p> <p>mbo/hbo/wo</p>	<p>BW: <10%</p> <p>WV: <10%</p> <p>BW: <15%</p> <p>WV: <15%</p> <p>BW: <90%</p>

		WV: <90%
Hoogste inkomensniveau	bovenmodaal modaal beneden-modaal	Hier kunnen we geen percentages aan hangen, wij zijn niet op de hoogte van de inkomsten van alle ouders.
Woonadres leerlingen	Uit wijk Uit gemeente Buiten gemeente	60% 37% 3% *cijfers gemiddelde van beide scholen
Keuze school	locatie dicht bij huis visie – schoolconcept overig	Hier kunnen we geen percentages aan hangen. Het is een combinatie hiervan, er zijn verschillende scholen vlak bij elkaar in de wijk.

* Bron indicatoren - Sociaal Cultureel Planbureau.

Noodzakelijke ondersteuningsbehoeften ouders:

Betrokkenheid / participatie in de school

- Ouders worden graag, in een vroeg stadium, betrokken bij de algemene ontwikkeling, het gedrag en de resultaten van hun kinderen.
- Ouders stellen informatie over de groep van hun kind en de school in het algemeen op prijs. Dit is gebleken tijdens de informatieavond: de begeleiding van uw kind!

Onderbouwing en achtergrond van keuzes door de school

- Ouders bespreken hun verwachtingen van de school uit. Tijdens ouderklankbordgroep wisselt de school, met elke ouder die aanschuift, verwachtingen uit. Het thema 'goed-beter-best, wordt in coöperatieve werkvormen besproken.

Hulp bij de opvoeding

- Op school vinden opvoed gerelateerde gesprekken plaats. Tijdens deze gesprekken verwijzen we, daar waar nodig, naar het CJG. De hulpvragen zijn afhankelijk van onderstaande factoren of een combinatie hiervan.

Factoren gelegen in het kind zelf

factoren die tijdens de gesprekken door ouders zijn genoemd en waarmee ouders aangeven zelf direct te maken hebben gehad, zijn kinderen die niet willen eten, het hebben van een huilbaby en een driftig kind. Daarnaast zijn er nog andere factoren, zoals een gehandicapt kind/kind met ADHD, eenkennigheid van het kind, ernstig ziek worden, verkeerde vriendjes, dingen (nog) niet snappen, gemis aan zelfbeheersing (kind), eigen willetje, ziek zijn van het kind, slaapproblemen en zindelijkheid.

Factoren gelegen aan ouders

Met name ouders, die zelf een moeilijke jeugd hebben gehad, zelf te maken hebben

met ziekte, psychiatrie, trauma, of armoede worden zaken zoals twijfel, schuldig voelen en onzekerheid genoemd als het gaat om factoren die het opvoeden moeilijk maken.

Factoren gelegen in relatie

Relatieproblemen komen tijdens de gesprekken niet vaak aan de orde. De meeste ouders zeggen met hun partner meestal wel op een lijn te zitten, alhoewel er af en toe momenten zijn dat dit niet het geval is. Echtscheiding is vaak een enorm probleem voor ouders en kind.

Relatieproblemen dienen gezinnen in eerste instantie zelf op te lossen. Het CJG geeft goede begeleiding of verwijst naar instanties al dit niet meer lukt.

Factoren gelegen in de interactie tussen ouder en kind

Een van de factoren die werd genoemd is het proberen consequent te zijn. Het straffen/belonen van kinderen wordt vaak besproken. Tijdens gesprekken wordt de wijze van reageren aan de orde gesteld met verschillende mogelijke strategieën voor verschillende opvoedsituaties.

Factoren gelegen in het gezin

Wat betreft factoren gelegen in het gezin zijn het vooral zaken als plannen, de druk van het regelen, tijdgebrek en moeite de eigen tijd in te kunnen delen, die bij het opvoeden al belemmerde factoren worden ervaren.

Ouders weten de problemen die ze hierbij ervaren over het algemeen wel aan te pakken. Ze accepteren het gegeven, vinden het niet erg, of zoeken naar een oplossing. Een sociaal netwerk om het gezin heen en familie in de buurt wordt over het algemeen als ondersteunend ervaren in de begeleiding van de kinderen.

Factoren in de sociale omgeving

Tijdens de gesprekken worden verschillende factoren genoemd in de sociale omgeving die het opvoeden bemoeilijken, zoals: alleen zijn, geen hulp van buiten af hebben, weinig inkomen, woonomstandigheden, financiële problemen, scheiding, problemen of overlijden in de familie.

Situaties waarbij er sprake is van grote financiële problemen zijn in gesprekken aan de orde gekomen. De school verwijst dan naar de gemeente, het CJG, en treft zelf regelingen rondom de kosten aan de school.

Begeleiding bij schoolse zaken

- Ouders worden graag de goede richting in geholpen met tips en strategieën. Wij merken dat, rond de 90% van de ouders, serieus met hun kind aan de slag gaan naar aanleiding van het advies.

3.2.3 Sociaal netwerk

Het sociaal netwerk van de populatie kan ruim worden geïnterpreteerd. In de opzet van dit plan wordt aandacht besteed aan de volgende omgevingsinvloeden:

- Ontwikkelingen binnen zorg en jeugdhulp; in ons dorp is een groot aanbod van sportverenigingen. Met het CJG, de gemeente en verschillende hulpverlenende

instanties (sociale winkel, voedselbank, homestart, vluchtelingenwerk, leescafé, bibliotheek) werken we goed samen.

- De wijk; er is een zeer goede samenwerking met de wijkagent. Onze populatie bestaat uit leerlingen van de laagste, midden en hoogste sociale klasse. Problematiek, wijkpreventie, ...
- Demografische ontwikkelingen. Op dit moment wordt er midden in ons dorp een nieuwbouwwijk geplaatst.

Onze leerlingen komen uit alle verschillende gebieden in het dorp: dure koop, koop, private huur, huur, sociale huur, camping.

Noodzakelijke ondersteuningsbehoeften (3)

Door de zeer gemengde sociale klasse is de ondersteuningsbehoefte zeer wisselend, dit vraagt om maatwerk van de school.

3.3 Inrichting onderwijsondersteuning

Onze reguliere aanpak is in alle opzichten erop gericht dat kinderen zich optimaal kunnen ontwikkelen en leren. Hiermee stimuleren we de ontwikkeling (het leren van kinderen) en proberen we belemmeringen in de ontwikkeling/het leren te voorkomen. We maken werk van een sterk didactisch en pedagogisch klimaat. Zie onze schoolgids.

Dit betekent niet dat we belemmeringen altijd kunnen voorkomen. We willen (mogelijke) belemmeringen in het leren/de ontwikkeling van een kind vroegtijdig signaleren.

Daarvoor hebben we een 'handelingsgerichte ondersteuningsstructuur' ingericht.

Onze ondersteuningsstructuur sluit aan op de werkwijze van ons samenwerkingsverband Passend primair onderwijs Noord-Kennemerland. Zie hoofdstuk 5.

BEGELEIDINGSCYCLUS (HGW) Dossiervorming

1-2-3-4 1-2-3-4 1-2-3-4 1-2-3-4 1-2-3-4 1-2-3-4 1-2-3-4 1-2-3-4 1-2-3-4 1-2-3-4 1-2-3-4

4. REALISEREN	1. WAARNEMEN
3. PLANNEN	2. BEGRIJPEN

<p>1. WAARNEMEN</p> <ul style="list-style-type: none"> - Verzamelen leerlinggegevens (Parnassys, verslaglegging leerling) - Evaluatie groepsoverzichten (Sharepoint begeleidingscyclus) - LVS (ParnasSys, IEP LVS, NSCCT, Kanvas, IEP eindtoets groep 8, methodetoetsen, observaties) 	
---	--

<p>4. REALISEREN</p> <p>UITVOEREN: In elke klas is een groepswerkmap.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dagplanning + specifiek aanbod (zie individuele maatregel) - Rooster + jaarplanning leerstof - Hulpklas/AWW - Topdossier - Indeling instructiegroepen 	<p>2. BEGRIJPEN</p> <ul style="list-style-type: none"> - Benoemen onderwijsbehoeften leerlingen (zie groepsoverzicht) - IBO (groepsbespreking)/leerkrachtfeedback - IB inloop (leerlingbespreking)/klasseninloop - Team (analyse + vervolg schoolniveau) - MT/BO (analyse + vervolg school- en groepsniveau) - Zorgteam - Oudergesprek/MDO/Zorgoverleg/CJG
--	--

<p>3. PLANNEN</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dagplanning - Rooster + jaarplanning leerstof - Clusteren van leerlingen op onderwijsbehoefte - Groepsoverzicht - Topdossier 	
---	--

<p>5. BELEID (dossiervorming bij betreffende verantwoordelijke)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zorgteam - IBO/IB-inloop - MT (management team) - DT (directie team) - Team - Bouw - MR 	<p>6. Sharepoint -> Zorg, begeleidingscyclus</p> <ul style="list-style-type: none"> - Inhoud Groepswerkmap - Jaarplanner school - Protocollen - Lege formulieren/formats - Schoolafspraken - Groepsoverzichten - Opbrengsten en analyses
---	---

OVERLEGVORMEN BEGELEIDINGSTRAJECT

IB-INLOOP (2 x p.w. WV) – (IB-ZC-LK)

Zorgmelding – datum.....

- groep/leerling/leerkracht/n.a.v. klasseninloop of hulpvraag
- omschrijving problematiek/relevante gegevens/maatregelen en effecten tot nu toe
- analyse/conclusie/doel/aanpak/afspraken
- terugkoppeling datum.....
- leerkracht noteert de afspraken, voert uit, verwerkt het in het zorgtraject en verslaglegging digitaal leerling dossier
- IB-er maakt kort verslag van het overleg, de leerkracht kan hier, desgewenst een kopie van meekrijgen voor de verwerking

IBO (2X PER JAAR) (IB + (PARALLEL) GROEPSLEERKRACHT(EN))

- opbrengsten: methode, IEP, Kanvas
- groepsdynamiek: relatie tot elkaar, eigen leerkracht, anderen
- gedrag: lessituatie, vrije situatie
- bijzonderheden
- vervolgstappen/afspraken
- IB-er maakt verslag
- verslag wordt opgeslagen op Sharepoint, begeleidingscyclus.

MT/TEAM (2X PER JAAR MET PUNT: BEGELEIDINGSCYCLUS) (IB-DIRECTIE-GROEPSLEERKRACHT}

- presentatie opbrengsten analyse (school- en groepsniveau)
- evaluatie uitstroom oud leerlingen
- conclusie/vervolgstappen/afspraken

GEDRAGSTEAM (3X PER JAAR) (IB, ZC, Kanjer/gedragsspecialist, Pest coördinator)

Het gedragsteam kan naar aanleiding van, signalen of op verzoek van leerkrachten of het MT bijeengeroepen worden.

Het gedragsteam (pest coördinator, coördinator Kanjertraining, gedragsspecialist) zet beleid uit rond gedrag, organiseert activiteiten en faciliteert en coördineert de kanjertraining en scholing van collega's.

ZORGTEAM OVERLEG (min. 4X PER JAAR) ZORGTEAM, ONDERWIJS CONSULENT VAN SAMENWERKINGSVERBAND, CJG (GEZINSCOACH CENTRUM JEUGD EN GEZIN), IB EN ANDERE BETROKKENEN

- bespreken + vervolgstappen van zorgleerlingen en gezinnen vanaf ondersteuningsniveau 2
- MDO (Multi-Disciplinair-Overleg) organiseren voor alle betrokkenen rondom een leerling en vervolgstappen uitvoeren
- verwerking in Topdossier

Leeshulpklas/leesbegeleiding

Toelaatbaarheid: Leerlingen met achteruitgang, stilstand in vaardigheidsscore, leerlingen die onvoldoende presteren.

Proces: in totaal 1 uur per week, in wisselende kleine niveaugroepjes o.l.v. een leerkracht.

Aanbod: Ralfi lezen, met ouderbetrokkenheid.

Feedback: 2 keer per jaar DMT en AVI toets, afgenomen door leerkracht. Gegevens worden besproken met de groepsleerkracht en verwerkt in het groepsoverzicht. Voorgang wordt dan besproken en vastgelegd in het groepsoverzicht.

Doel: Per leerling verwachte vooruitgang in toetsscore.

Hulpklas Wijde Veert

Toelaatbaarheid: Leerlingen met een Topdossier, een specifieke onderwijsbehoefte, een individuele maatregel. Leerlingen komen volgens een vaste afspraak of omdat er op dat moment een hulpvraag is. De leerling gaat op initiatief van de groepsleerkracht naar de hulpklas maar mag zelf ook verzoeken tot werken in de hulpklas. Leerlingen met een time out zitten ook in de hulpklas.

Proces: De hulpklas is 4 dagen per week open. Er is een flexibele entree voor individuele leerlingen. Groepjes leerlingen worden toegelaten op afspraak wanneer zij uit een leerjaar dezelfde onderwijsbehoefte hebben. De hulpklas staat onder leiding van een leerkracht met zeer brede kennis en ervaring met alle leeftijdsgroepen, methodes, middelen en materialen.

Aanbod: methodes uit de eigen groep, dyslexie materiaal, dyscalculie materiaal, specifiek materiaal eigen leerlijn, digitaal aanbod, etc.

Feedback: De groepsleerkracht is verantwoordelijk voor het leerproces en het leerstofaanbod. Kort overleg kan er dagelijks zijn, uitgebreider overleg is er tijdens het inloopsprekeuur op verzoek van de groeps- dan wel de hulpklasleerkracht. De IB'er is hierbij aanwezig. Afspraken legt de leerkracht vast in het digitaal leerlingdossier en/of in het groepsoverzicht, groepsplan.

Doel: Verhogen van de opbrengsten van leerlingen behorende tot de hulpklas doelgroep én van leerlingen die in de eigen groep blijven alwaar er dan meer rust is en de groepsleerkracht meer effectieve onderwijstijd voor deze 'achterblijvers' heeft.

AWW (plusklas)

Toelaatbaarheid: Leerlingen van groep 3 t/m 8 met LVS resultaten minimaal niveau 1, score op methode gebonden toetsen zeer goed, grote mate van zelfstandigheid en taakgerichtheid en creativiteit in denken, in principe een NSCCT >125, WISC/WAIS/SON >130.

Bovendien heeft de leerling behoefte aan uitdagen en rondt de aan hem/haar gestelde taken goed af of accepteert training hierin.

Proces: Verschillende malen in de week is er een aanbod voor leerlingen in de AWW-klas. De hiertoe aangestelde AWW leerkracht heeft grote kennis over (hoog) begaafde leerlingen, begeleiding en middelen/materialen.

Aanbod: Elke leerling heeft een portfolio en vult dit volgens vaststaand proces in. Er is zeer veel verrijkingstof binnen het aanbod, er wordt rekening gehouden met eigen

initiatief, interesses en een brede ontwikkeling. Er worden afspraken gemaakt over het proces en het resultaat.

Feedback: De AWW leerkracht heeft evaluatiegesprekken met de leerling, hierin komen proces en resultaat aan de orde. De groepsleerkracht is verantwoordelijk voor het leerproces en het leerstofaanbod. Kort overleg kan er dagelijks zijn, uitgebreider overleg is er tijdens het inloopsprekuur op verzoek van de groeps- dan wel de hulpklasleerkracht. De IB'er is hierbij aanwezig. Afspraken legt de leerkracht vast in het digitaal leerlingdossier en/of in het groepsoverzicht.

Doel: Bevorderen van sociaal functioneren binnen de groep. Zelfbeeld bevorderen. Faalangst reduceren. Onderpresteren aanpakken. Diverse werk- en leerstrategieën aanleren. Beschrijving van deze doelen zijn terug te vinden in ons protocol (hoog) begaafdheid. Niet alle doelen zijn op alle AWW leerlingen van toepassing.

Speel- en leerbibliotheek (SLB) Wijde Veert

Toelaatbaarheid: Leerlingen van groep 1 t/m 8 maken gebruik van de beschikbare materialen.

Proces: Leerlingen halen en ruilen onder leiding van een volwassene materiaal gedurende de hele week. Eén dagdeel per week zijn er 2 vaste ouders aanwezig, zij runnen de SLB onder toezicht van een leerkracht/SLB coördinator. Deze is verantwoordelijk voor de inhoud van de SLB. De ouders houden het materiaal en de administratie bij. Zij brengen nieuwe spellen onder de aandacht van de leerlingen.

Aanbod: Themakisten, techniekkasten, bouw materiaal, zelfcorrigerend materiaal, spellen, HB-materiaal.

Feedback: Controle van uitgeleend materiaal, wanneer incompleet of stuk is er een oplossingsgericht gesprek met de betreffende groepsleerkracht. Aan het einde van het schooljaar levert iedere groep al het SLB materiaal in om het te laten schoonmaken en ordenen. Groepsleerkrachten geven aan de SLB coördinator aan wanneer ze behoefte hebben aan bepaalde materialen in de SLB.

Doel: In elke groep is er gedurende het hele jaar fris en 'nieuw' speel-/leermateriaal aanwezig. Dit bevordert uitdaging, prikkeling, plezier en samenwerking.

Schoolbibliotheek Wijde Veert

Toelaatbaarheid: Voor de groepen 1 en 2 en de peuters is er een boeken leeshoek, de leerkracht haalt daar boeken en neemt ze mee naar de eigen klas. Leerlingen met leesniveau 1 t/m 4 hebben enkele boeken in hun klas. In de grote hal is een bibliotheek voor alle leerlingen.

Proces: Elke ochtend van 8.30 tot 9.15 uur kunnen leerlingen boeken lenen onder leiding van een vaste groep ouders. Er is één vrijwilliger die de opzet en organisatie van de bibliotheek op zich heeft genomen. Een medewerker van de bibliotheek heeft formatie om dit in goede banen te leiden, het leesplezier te verhogen in algemene zin.

Aanbod: Het leesniveau van de boeken is aangegeven volgens het landelijk systeem en werkt met een scanapparaat en pasjes. Er zijn ongeveer 8000 titels.

Feedback: Vanuit het team is een leerkracht bibliotheek coördinator. Deze overlegt regelmatig met de 'bieb-ouders', de bibliotheekmedewerker en overlegt met het team. Deze leerkracht is eindverantwoordelijk voor oplossingen van knelpunten en organisatie van de bibliotheek.

Doel: Leerlingen op hun eigen leesniveau gericht kunnen laten kiezen uit een uitgebreide collectie boeken en zo het leesplezier en het leesniveau hoog te houden.

Schoolbibliotheek Barnewiel

Toelaatbaarheid: Voor alle leerlingen.

Proces: Elke ochtend van 08.30-09.15 uur kunnen leerlingen boeken lenen. De Taalcoördinator is verantwoordelijk voor de bibliotheek.

Aanbod: Het leesniveau is aangegeven met het Avi-systeem.

Feedback: De Taalcoördinator is verantwoordelijk voor de bibliotheek.

Doel: Leerlingen op hun eigen leesniveau gericht kunnen laten kiezen uit een uitgebreide collectie boeken en zo het leesplezier en het leesniveau hoog te houden.

FORMAT GROEPSOVERZICHT GROEP 3 T/M 8 – SCHOOLJAAR:

FORMAT GROEPSOVERZICHT GROEP 3 T/M 8

GROEP: BIJ 'JA' NIETS INVULLEN, BIJ 'NEE' X			INVULLEN BIJ LEERLINGEN MET EXTRA ONDERSTEUNINGSBEHOEFTE				EVALUATIE - DRIE KEER PER JAAR	
SCHOOLJAAR: LEERKRACHT(EN):			LEERLINGEN DIE BUITEN HET BASISAANBOD VALLEN					
A. NAAM + LVS SCORE + RECENTE IQ	B. ONTWIKKELING VOLGENS VERWACHTING	C. VERWACHTING UITSTROOM (REFERENTIE NIVEAUS) Groep 5 t/m 8	D. GEDIEN: VOLDOENDE BIJ KANVAS EN OBSERVATIES	E. PROTECTIEVE BELEMMERENDE FACTOREN	F. SPECIFIEKE ONDERSTEUNINGS- BEHOEFTE(N)	G. INDIVIDUELE MAATREGELEN + WAT WIL JE ER MEE BEREIKEN?	H. EVALUATIE INDIVIDUELE LEERLING BIJZONDERHEDEN (In kernwoorden, verder verwijzen naar ParnasSys)	I. EVALUATIE GROEP
		NEE = X	REF.NIVEAU	NEE = X	BESCHRIJVING	BESCHRIJVING	BESCHRIJVING	BESCHRIJVING
R T BL S L IQ	R T BL S L G	R T BL S L						GROEP De groep presteert naar verwachting ☐ JA ☐ NEE, OMDAT:
								De groep heeft een veilige en prettige sfeer ☐ JA ☐ NEE, OMDAT:
								De groep is zelfstandig en toont intrinsieke motivatie ☐ JA ☐ NEE, OMDAT:
								GROEPSPROCESSEN komende periode werken aan: ☐ (werk)sfeer ☐ veiligheid

							☐ houden aan afspraken ☐ inzet extra kanjertraining ☐ trainen executieve functies ☐ anders, nl:
							<p>LEERKRACHT komende perio de werken aan:</p> ☐ kennis van doelen, leerlijnen en ☐ methodes ☐ kennis van ondersteuning van leerlingen ☐ contact met leerlingen ☐ meer tijd besteden aan automatiseren ☐ feedback, evaluatie ☐ onderwijstijd ☐ klassenmanagement ☐ kwaliteit instructie ☐ differentiatie ☐ ouderbetrokkenheid ☐ anders, nl:

4. Ons schoolondersteuningsprofiel

Dat wat onze school aan kinderen kan bieden zónder extra ondersteuning van buiten, valt onder de basis- en lichte ondersteuning. Deze wordt bepaald door wet- en regelgeving én door onze ambitie en visie. Het schoolondersteuningsprofiel bevat een aantal wettelijk bepaalde elementen – bijvoorbeeld het pestprotocol – maar verder zijn er veel verschillen mogelijk tussen scholen.

In dit hoofdstuk geven we inzicht in ons schoolondersteuningsprofiel. Dat doen we aan de hand van 10 clusters van onderwijsbehoeften. Een cluster met de daarbij horende aanpak heet een arrangement. Daarnaast laten we met het profiel zien waarin we onze verder willen ontwikkelen.

1. De leerling heeft specifieke behoefte aan een leeromgeving die voorspelbaar en gestructureerd is.

Aanpakken die de school ter beschikking heeft:

- De school bereidt de leerlingen voor op wat er in de week en/of op een dag gaat gebeuren.
- Vrije momenten worden vooraf doorgesproken met de leerling: wat ga je doen? Hoe ga je dat doen? Of de gedragsverwachtingskaarten worden doorgenomen.
- De school benut talenten en interesses van de leerling en probeert zo via een omweg de leerling zo ver te krijgen dingen te ondernemen die eigenlijk geen optie waren. Voorbeelden zijn keuze in boeken, keuze in volgorde, keuze beloning.
- In de onderbouw is een gestructureerde leeromgeving/onderwijsleersituatie ingericht in hoeken, met een visualisatie van het hoe en wat per hoek.
- De school biedt vooraf duidelijkheid en begeleiding bij de uit te voeren taak, waarbij elk aspect wordt ondersteund door het planbord waarop in schrift en met pictogrammen de planning met evaluatie wordt weergegeven.
- De school betreft de ouder daar waar nodig, zodat voor de leerling een veilige omgeving gecreëerd kan worden.
- Vooral vrije situaties worden voorgesproken met leerlingen. We laten leerlingen vaak zelf verwoorden wat van ze wordt verwacht. We bespreken hoe het moet en niet hoe het niet moet.

2. De leerling heeft specifieke behoefte aan uitdagend en aangepast onderwijs binnen een eigen leerlijn, omdat hij/zij naar verwachting het fundamentele niveau (1F) niet haalt.

- Samen **met** de ouders, de leerling, leerkracht en intern begeleider is een OPP (TOPdossier) opgesteld gericht op zelfredzaamheid en probleemoplossend vermogen waarbij de leerling succes ervaart, zich competent voelt en uitgedaagd wordt(het HGW-cyclus).
- De school onderwijst diagnosticerend, waarbij de interventies afgestemd worden op de specifieke onderwijsbehoeften.
- De school betreft de leerling bij zijn/haar ontwikkeling door doelen en de resultaten zichtbaar te maken.

- De school maakt bewust keuzes voor toetsing. Wat heeft de leerling geleerd? De school past verschillende vormen van geheugentechnieken gericht toe die de denkhandelingen concreet ondersteunen (bijvoorbeeld een getallenlijn), die erop gericht zijn om de leertijd zo goed mogelijk te besteden, met extra leertijd (meer oefening, stof vertragen, aangepaste doelen). Dit noemen we tempo- of taakdifferentiatie.
- De school geeft extra instructie om het inzicht en toepassing te versterken door stapsgewijs te schakelen van concreet naar symbolisch naar abstract.
- De school hanteert verschillende werkvormen en oefenmogelijkheden gericht op het bereiken van de leerdoelen en het tegemoet komen aan de onderwijsbehoeften. Dit doen wij door coöperatief te leren, ICT in te zetten, rekening te houden met verschillende manieren van werken en kennis opdoen.
- De school heeft een pedagogisch klimaat gecreëerd waarbij verschillen normaal en geaccepteerd zijn. Dit doen wij aan de hand van onder andere de Kanjertraining.
- De school benadrukt de talenten en mogelijkheden van de leerlingen.

3. De leerling heeft specifieke behoefte aan een uitdagende, verrijkende, verdiepende en verbrede leeromgeving, die verdergaat dan het bestaande curriculum.

- De school signaleert kinderen die behoefte hebben aan een uitdagende, verrijkende, verdiepende en verbrede leeromgeving, die verdergaat dan het bestaande curriculum.(protocol AWW, in te zien op school).
- De school gebruikt zowel divergente als convergente denktechnieken. Dit doen wij met opdrachten die het kritisch en creatief denken stimuleren (filosofie), en door aandacht te besteden aan programmeren.
- De school richt een onderzoekende leeromgeving in om leerlingen te laten excelleren. Hier is aandacht voor topdown leren dat gericht is op de aanpak – het proces is belangrijker dan het product.(Zie AWW protocol, in te zien op school)
- De school biedt structureel opbrengstgericht onderwijs op maat door zichtbaar doelen te stellen en/of door de leerling te laten stellen.
- De school laat leerlingen eigenaar zijn van hun eigen leerproces door ze eigen uitdagingen, oplossingen/werkwijzen en een planning te laten formuleren, werk te laten maken van de uitvoering en daarop te reflecteren. Dit doen we de individuele portfolio's.

4. De leerling heeft specifieke behoefte aan een taalrijke leeromgeving, waarbij hij/zij taalvaardigheden ontwikkelt in een communicatief ingestelde omgeving waarbij er veel interactie is tussen spreker en ontvanger.

- De school heeft een leeromgeving , daar waar nodig, zo ingericht dat bijvoorbeeld de wand en de kast voorzien zijn van woorden, zinnen, symbolen, visualisaties met teksten, boeken en andere materialen.
- De leerkrachten communiceren veelal in korte vertel/tekstblokken waarbij de essentie van de communicatie wordt gevisualiseerd (daar staat wat ik vertel).

- De school beschikt over leerkrachten die met gebaren de gesproken taal kunnen ondersteunen. Dit doen wij voornamelijk in de groepen 1,2 en 3 en in hogere groepen met leerlingen met gehoor problemen.

5. De leerling heeft specifieke behoefte aan oplossingsgerichte gedragsinterventietechnieken die de leerling zelfstandig toepast in verschillende situaties.

- De school heeft affectieve educatie geïntegreerd in het onderwijs. Dit doen we met de Kanjertraining
- Gedragsregulatietechnieken
- Oplossingsgerichte interventietechnieken en oplossingsgerichte vaardigheden zijn geïntegreerd in het onderwijs. Dit doen we met het aanbod uit de Kanjertraining. Als dit niet afdoende blijkt bieden we maatwerk per leerling en/of per groep. Coaching van leerkrachten en leerlingen en de hulpklassen spelen hierin een belangrijke rol.
- De school legt haar grenzen en maatregelen bij gedragsproblemen vast in een protocol. Hierbij blijft de positieve intentie van negatief gedrag in het zicht.

6. De leerling heeft specifieke behoefte aan passend leesonderwijs om leeftijdsadequate teksten te lezen en te begrijpen.

- Het leesonderwijs is afgestemd op de onderwijsbehoeften die te maken hebben met intensieve instructie, strategie-ondersteuning, aanpak en materialen, die passen bij de leeftijd. Dit doen wij met 'lekker lezen', Ralfi-lezen, boekpromotie
- Het leesonderwijs is verrijkt met opdrachten voor stillezen en herhaling, interactie om begrip en beleving te stimuleren, samenwerkend leren en motivatie. Dit doen wij met peuter- en kleuterlezen, maatjeslezen, bibliotheekpromotie, tippentafel, tippendoosje
- Het protocol leesproblemen en dyslexie is geïntegreerd in het onderwijs van groep 1 t/m 8
- De school zorgt er voor dat compensatie of dispensatie passend bij het OPP (TOPdossier) zichtbaar is op het dyslexiepaspoort. Dit doen wij met Ralfi-lezen en in de hulpklas

7. De leerling heeft specifieke behoefte aan passend rekenonderwijs om leeftijdsadequate rekenstrategieën toe te passen.

- De leerkrachten signaleren leerlingen met rekenproblemen tijdig door systematisch rekengesprekken te voeren en toetsen te analyseren.
- De school werkt volgens de principes van het diagnosticerend onderwijzen en handelingsgerichte procesdiagnostiek, waarbij het protocol ernstige reken-/wiskunde problemen en dyscalculie (ERWD) leidend is.
- De school analyseert en observeert met het handelingsmodel: symboliseren, voorstellen – schematiseren, voorstellen – concreet, concreet handelen.
- De school is in staat om een leerling binnen een (sub)groep leerlingen individuele ondersteuning te bieden, met specifieke instructie en oefenvormen en met

(procesgerichte) feedback – gericht op het verhogen van de RekenWiskunde vaardigheden en betekenisverlening. Dit doen we in de hulpklas en in de eigen groepen.

8. De leerling heeft specifieke behoefte aan een aangepaste, compenserende en toegankelijke omgeving (lichamelijk, audiologisch en/of visueel).

- Er kunnen aanpassingen gedaan worden in de schoolomgeving voor de doelgroepen. Dit doen we door te onderzoeken wat de ondersteuningsbehoefte is. Wij vragen hierbij externe deskundigen om advies.
- De school is toegankelijk voor rolstoelgebruik.
- De school heeft een invalidentoilet met ringalarm.
- De school heeft een lift.
- De deuren in de school zijn rolstoelvriendelijk.
- De school beschikt niet over een audiologische ringleiding. Daar waar nodig draagt de leerkracht een microfoontje om de hals dat in verbinding staat met het gehoorapparaatje van de leerling.
- De school beschikt niet over markeringen voor slechtzienden en over hulpmiddelen voor vergroting teksten voor slechtzienden. Er is een samenwerking met stichting VISEO. Als dit nodig blijkt te zijn (in 2017 komt er een leerling met 1 blind oog en 1 reumatisch ontstoken oog) zorgen we hiervoor.
- De school heeft een voorziening getroffen voor het toedienen van medicatie voor leerlingen met een fysieke aandoening.
- De school beschikt over een handelingsprotocol voor verstrekking en toediening van medicatie en medisch handelen op verzoek.

9. De leerling heeft specifieke behoefte om zijn/haar leren te ontwikkelen en zichzelf bij te kunnen sturen in het leren (executieve functies).

- De school is op de hoogte van de executieve vaardigheden en leerkrachten kunnen deze herkennen. Dit doen wij door te observeren, te luisteren naar ouders en het kind. Vervolgens stimuleren wij deze vaardigheden door:
  - Respons-inhibitie: nadenken voordat je iets doet. Dit doen wij aan de hand van de Meichenbaum-methode of een aangepaste versie hiervan.
  - Werkgeheugen: informatie in je geheugen houden bij het uitvoeren van complexe taken. Dit doen wij door complexe taken op te delen in kleine stukken.
  - Emotieregulatie: emoties reguleren om doelen te behalen of gedrag te controleren. Dit doen wij met een thermometer, een stop-denk-doe-methode, buitenspelen met een kaart, stoplicht etc.
  - Flexibiliteit: flexibel omgaan met veranderingen en tegenslag. Dit doen wij door regelmatig gezelschapspellen te spelen, te filosoferen en te mediteren.
  - Volgehouden aandacht: aandachtig blijven, ondanks afleiding. Dit doen wij met de Pomodoro-techniek of een afgeleide daarvan, focuslessen en meditatie.
  - Taakinitiatie: op tijd en efficiënt aan een taak beginnen in plaats van vluchtgedrag. Dit doen wij door de leerling een maatje te geven dat hier geen moeite mee heeft.

- Planning/prioritering: een plan maken en beslissen wat belangrijk is. Dit doen wij door samen met de leerling een afvinklijst te maken, gebruik te maken van een (digitale) agenda, een Eisenhowermatrix-methode. Wat eerst, wat daarna.
- Timemanagement: tijd inschatten, verdelen en deadlines halen. Dit doen wij door een timetimer in te zetten. Kinderen te bevragen op 'Hoeveel tijd mag ik gebruiken? Je maakt een plan met tijdsindicatie.
- Organisatie: informatie en materialen ordenen. Dit doen wij door maatjes in te zetten, duidelijk verwachtingen uit te spreken en samen met de leerling te starten en te evalueren.
- Doelgericht gedrag: doelen formuleren en realiseren zonder je te laten afschrikken. De school bespreekt doelen vooraf, maakt deze zichtbaar, bespreekt de haalbaarheid, laat kinderen vooraf inschatten hoe groot de kans is dat het behaald wordt.
- Metacognitie: een stapje terug doen om jezelf en de situatie te overzien en te evalueren. Dit doen wij door regelmatig tijdens het proces te vragen 'ben ik nog op de goede weg', een korte stop waarbij de leerling benoemt of hij/zij op de goede weg is.
- De school voorziet regelmatig in het spelen van gezelschapsspelen en de leerkracht neemt hierbij een coachende houding aan. Er is in de school een speel-, leerbibliotheek waar een leerling en/of groep spellen zelfcorrigerende materialen en constructiemateriaal kan lenen.

5. Extra ondersteuning: ondersteuningsniveaus en werkwijze

5.1 Ondersteuningsniveaus

Uw kind krijgt op school de ondersteuning die passend is: zo licht als mogelijk en zo zwaar als nodig. We evalueren regelmatig. Is er meer of juist minder nodig? Dan passen we het niveau van ondersteuning aan.

We onderscheiden vier niveaus van ondersteuning:

- Ondersteuningsniveau 1: lichte ondersteuning als onderdeel van de basisondersteuning
- Ondersteuningsniveau 2: extra ondersteuning binnen de school, gericht op preventie en vroegtijdig handelen
- Ondersteuningsniveau 3: extra ondersteuning door externen
- Ondersteuningsniveau 4: speciaal basisonderwijs of speciaal onderwijs, S(B)O

Basondersteuning

Het kind ontwikkelt zich goed met het onderwijs dat onze school biedt.

Ondersteuningsteam:

- Kind
- Ouders
- Leerkracht

Niveau 1: lichte ondersteuning als onderdeel van de basisondersteuning

De leerkracht, intern begeleider, ouders of leerling hebben zorgen over – bijvoorbeeld – de cognitieve, lichamelijke en/of sociaal-emotionele ontwikkeling. Uw kind komt daarom in de leerlingbespreking. Op basis van een brede analyse wordt er een plan opgesteld: één kind, één plan.

We kunnen ervoor kiezen het TOPdossier te gebruiken als hulpmiddel bij de analyse. Uw kind wordt altijd een tweede keer besproken in de leerlingbespreking – ook als het goed gaat. Is de lichte ondersteuning onvoldoende? Dan wordt opgeschaald naar ondersteuningsniveau 2.

Ondersteuningsteam:

- Kind
- Ouders
- Leerkracht
- Intern begeleider

Niveau 2: extra ondersteuning binnen de school, gericht op preventie en vroegtijdig handelen

Onze school schakelt één van de consultants van het samenwerkingsverband in. De extra ondersteuning voor het kind bestaat uit een kortdurend arrangement binnen onze school, ter versterking van de lichte ondersteuning. Het TOPdossier is leidraad voor de analyse, het plan, het overeenstemmingsgesprek en de evaluatie.

Ondersteuningsteam:

- Kind
- Ouders
- Leerkracht
- Intern begeleider
- Consulent passend onderwijs
- Eventueel jeugdhulp
- Eventueel leerkracht school met speciale deskundigheid

Niveau 3: extra ondersteuning door externen

Om aan de extra ondersteuningsbehoefte van uw kind te voldoen, is het nodig dat onze school gebruikmaakt van een arrangement van – bijvoorbeeld – een andere basisschool of een S(B)O óf dat onze school extra ondersteuning binnenhaalt.

De ondersteuning vindt plaats binnen onze school, buiten school of op een andere school.

De consulent van het samenwerkingsverband organiseert de benodigde deskundigheid.

Het TOPdossier wordt volledig ingevuld, behalve het gedeelte TLV (toelaatbaarheidsverklaring).

Ondersteuningsteam:

- Kind
- Ouders
- Leerkracht
- Intern begeleider
- Consulent passend onderwijs
- Externe deskundige
- Eventueel jeugdhulp
- Eventueel intern begeleider van andere school

Niveau 4: speciaal basisonderwijs of speciaal onderwijs, S(B)O

Het benodigde arrangement kan alleen geboden worden door het S(B)O – voor een korte of langere periode. Vóór de toelating wordt het ondersteuningsteam versterkt met medewerkers van het S(B)O. Het TOPdossier wordt volledig ingevuld. De consulent van het samenwerkingsverband brengt het in bij de toewijzingscommissie. Periodiek wordt geëvalueerd of S(B)O nog steeds het best past bij uw kind.

Ondersteuningsteam:

- Kind
- Ouders
- Leerkracht
- Intern begeleider
- Consulent passend onderwijs
- Eventueel jeugdhulp
- Vertegenwoordiger S(B)O

5.2 Werkwijze

Om uw kind passend onderwijs te bieden, hanteren alle scholen in Noord-Kennemerland dezelfde werkwijze. Daardoor kunnen we goed samenwerken. Een belangrijk hulpmiddel is het TOPdossier.

Heeft uw kind extra ondersteuning nodig? Dan bepalen de leerkracht en intern begeleider welk niveau van ondersteuning passend is. Indien nodig schakelen we de consulent van het samenwerkingsverband in.

Overleg tussen school en u

We bespreken zorgvuldig wat uw kind precies nodig heeft. Wie is uw kind als persoon? Wat gaat er goed? Wat gaat er minder goed? Wat is er nodig om te zorgen dat het beter gaat? In het zogeheten multidisciplinair overleg (MDO) bent u een belangrijke gesprekspartner. Hierbij is ook de consulent van het samenwerkingsverband aanwezig.

Overleg met andere professionals

Soms worden er ook andere professionals betrokken bij het MDO. Bijvoorbeeld medewerkers van jeugdhulp, gemeente of zorginstellingen. Iedereen brengt zijn eigen gezichtspunt in. Zo ontstaat een gezamenlijk plan voor de juiste vervolgstappen.

TOPdossier

Het TOPdossier is een werkdocument dat ons praktische handvatten biedt om een leerling effectief te ondersteunen. Als ouder wordt u actief betrokken bij het invullen van het TOPdossier.

Alle scholen en samenwerkende instanties zoals jeugdhulp en zorg werken met het TOPdossier – vanuit de gedachte: één kind, één plan.

Doelen van het TOPdossier

Het TOPdossier...

- ... geeft een **goed beeld** van de ontwikkeling en behoeften van een leerling, én van de ondersteuningsbehoeften van de leerkracht, school en ouders.
- ... is **gespreksleidraad** bij de bespreking van de leerling in het multidisciplinair overleg (MDO).
- ... bevat, indien aan de orde, het **ontwikkelingsperspectief** (OPP) van de leerling.
- ... biedt **eenduidigheid en onderbouwing** van vervolgstappen.
- ... biedt mogelijkheden om met externe jeugdhulpverleners en voortgezet onderwijs samen te werken – **één kind, één plan**.

Werkgebieden

We willen uw kind passend onderwijs dicht bij huis bieden: in ons werkgebied werken alle scholen samen, over de muren van de schoolbesturen heen. Het samenwerkingsverband kent 8 werkgebieden. We bundelen onze krachten, wisselen kennis uit en weten van elkaar welke expertise er is.

Meer over de werkwijze

Voor professionals heeft het samenwerkingsverband de werkwijze beschreven in de 'Handleiding groeidocument' en 'Stappen, procedures en routes' (zie bijlage). Deze zijn ook voor u toegankelijk. Hebt u vragen? U kunt terecht bij de leerkracht, intern begeleider of bij de consulent van het samenwerkingsverband.

6. Grenzen aan de ondersteuning van onze school

Nadat we de behoeften van uw kind goed in kaart hebben gebracht, kan duidelijk worden dat het antwoord op sommige ondersteuningsvragen buiten het bereik van onze school ligt. Deze grens in ondersteuning is niet altijd scherp. Het aangeven van grenzen is maatwerk. Analyse, eerlijkheid en helderheid zijn belangrijk om de grens van het kunnen te bepalen.

Uitgaand van wat uw kind nodig heeft, zoeken we dan samen met u en het samenwerkingsverband een passende plek voor uw kind. We kijken samen naar wat het beste is voor uw kind. Het belangrijkste is dat het kind zich optimaal kan ontwikkelen en krijgt wat daarvoor nodig is.

Grenzen aan onze zorg

Het uitgangspunt bij een beslissing over een plek voor een kind is dat er een plaatsing kan worden gerealiseerd die perspectief biedt voor kind en school. De school moet kunnen voldoen aan de zorgbehoefte van het kind. Een plek voor een kind moet de draagkracht van de school niet te boven gaan.

Een plaatsing moet in het schoolteam besproken worden en een plaatsing moet door het team worden onderschreven omdat er anders geen continuïteit is. Er wordt met name ook gekeken naar de groep (sociaal- emotionele opbouw groep) en de capaciteiten van de leerkracht om een dergelijk kind op te vangen. Het kan zijn dat de school vindt dat zij niet in staat is de leerling de vereiste zorg te bieden. In verband met de zorg voor het kind hanteren we een aantal uitgangspunten (in willekeurige volgorde):

- a) Groeps grootte;
- b) Samenstelling groep;
- c) Effect op het onderwijs aan reeds aanwezige leerlingen;
- d) Deskundigheid personeel;
- e) Beschikbaarheid personeel (tekort, ziekteverzuim);
- f) De mogelijkheden van begeleiding door de ouder;
- g) Benodigde middelen (kosten extra personeel);
- h) De gevestigde aanpassing in de organisatie, de begeleiding in het onderwijs;
- i) Werkdruk;

Deze omstandigheden kunnen ieder voor zich in een bepaalde mate bijdragen aan een verantwoorde beslissing tot plaatsing of verwijzing over te gaan.

Aandachtspunten bij de keuze voor regulier of speciaal onderwijs zijn:

- De mogelijkheden en beperkingen van het kind. Wat kan het kind wel en wat kan het kind niet aan?
- Reistijd en afstand. Kan het kind de reistijd aan?
- Wat is het belang en eventueel de meerwaarde voor het te plaatsen kind in omgang met groepsgenoten in het basisonderwijs dan wel het speciaal onderwijs?
- Wat is de meerwaarde van specifiek op het kind afgestemd onderwijs?
- Zijn er therapieën nodig onder schooltijd en zijn die te realiseren?
- Wat zijn de mogelijkheden na het basisonderwijs, dus aansluiting op het voortgezet onderwijs?
- Is het wenselijk dat kinderen uit een gezin op dezelfde school zitten?
- Waar liggen de grenzen van de school om een kind op succesvolle wijze te kunnen aannemen?